

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 101

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-361, 363,604
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Διονυσία-Θεοδώρα
Αυγερινοπούλου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3073/12.2.2026 Ερώτηση με θέμα:
«Ανάγκη θωράκισης των αρχαιολογικών χώρων της Ηλείας από την κλιματική κρίση»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3073/12.2.2026 Ερώτησης της Βουλευτού κας Διονυσίας- Θεοδώρας Αυγερινοπούλου, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, στον αρχαιολογικό χώρο της Ήλιδας, λόγω της θέσης του και της μορφολογίας του εδάφους σημειώνονται συγκεντρώσεις ομβρίων υδάτων, όταν λαμβάνουν χώρα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι πολυήμερες και ιδιαίτερα έντονες βροχοπτώσεις που έπληξαν την Ηλεία το τελευταίο διάστημα, οι οποίες προκάλεσαν γενικευμένα πλημμυρικά προβλήματα σε αγροτικές εκτάσεις, οδικά δίκτυα και υποδομές της ευρύτερης περιοχής, επηρεάζοντας αναπόφευκτα και τον αρχαιολογικό χώρο. Το μόνο σημείο του αρχαιολογικού χώρου όπου παρουσιάστηκε πρόβλημα, είναι ο μη επισκέψιμος για το κοινό τομέας της αρχαίας πόλης, παραπλεύρως της επαρχιακής οδού, ο οποίος βρίσκεται σε χαμηλότερη στάθμη του χώρου και λειτουργεί ως φυσική λεκάνη συσσώρευσης υδάτων σε περιόδους εντόνων καιρικών φαινομένων. Επιπλέον, στη θέση αυτή απολήγουν αρχαίοι αγωγοί μεταφέροντας τα ύδατα από τις γύρω εκτάσεις, ενώ παλαιότερα χωματουργικά και υδρονομικά δημόσια έργα συμβάλλουν στο να οδηγείται σημαντικός όγκος ομβρίων προς την περιοχή αυτή του χώρου. Τέλος, λόγω της απότομης ανόδου του υδροφόρου ορίζοντα, παρατηρούνται στο ίδιο σημείο αναβλύζοντα ύδατα. Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω, στον χώρο αυτό έχει εγκατασταθεί μόνιμο αντλητικό σύστημα. Ωστόσο, λόγω της υπερβολικής επιβάρυνσης από τον αυξημένο όγκο νερού, μία από τις κεντρικές αντλίες τέθηκε προσωρινά εκτός λειτουργίας. Αντικαταστάθηκε άμεσα με εφεδρική αντλία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας και μετά την επαναλειτουργία της, η στάθμη των υδάτων υποχώρησε σημαντικά, με αισθητή βελτίωση της εικόνας του χώρου. Μετά την υποχώρηση των υδάτων δεν έχουν διαπιστωθεί φθορές σε αρχαία κατάλοιπα, ενώ, σύμφωνα με την Εφορεία, κανένας άλλος τομέας του χώρου δεν έχει επηρεαστεί από τα φαινόμενα, όπως το Θέατρο, η Αγορά και οι διαδρομές των επισκεπτών.

Σχετικά με το ερώτημα για το ναό του Επικούριου Απόλλωνα Βασσών Φιγαλείας, επισημαίνεται ότι, η Πράξη με τίτλο «Αποκατάσταση – Ανάδειξη Ναού Επικούριου Απόλλωνα Βασσών – Γ΄ ΦΑΣΗ» εντάχθηκε, το 2018, στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020», για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του στεγαστρου του μνημείου. Δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου διαπιστώθηκαν αστοχίες και ελλείψεις στο σχεδιασμό του, ωριμάσαμε τις αναγκαίες

μελέτες για την προμήθεια και εγκατάσταση νέας μεμβράνης επικάλυψης του στεγάστρου προστασίας του ναού, με έλεγχο ενίσχυσης των υφισταμένων θεμελίων. Εν συνεχεία, κρίθηκε απολύτως αναγκαία η μεταφορά της ανωτέρω Πράξης στο Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027. Το έργο υποβλήθηκε προς χρηματοδότηση στις 5.02.2026 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2028. Η υλοποίησή του θα έχει ως αποτέλεσμα την προστασία του ναού έναντι της δράσης του περιβάλλοντος και των επιδεινούμενων φυσικών φθορών.

Αναφορικά με το ερώτημα για το λόφο της Αρμάτοβας στην περιοχή της Τ.Κ. Αγραπιδωχωρίου, Δήμου Ήλιδας, όπου εντοπίζονται αρχαιολογικές θέσεις, όπως έχω δηλώσει στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού ελέγχου, το έργο αντιστήριξης των πρανών του λόφου, που ουσιαστικά έχει μεταβληθεί σε νησίδα εντός της λίμνης του Πηνηιού, εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Ως προς το σκέλος της Ερώτησης που αφορά σε συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων στους αρχαιολογικούς χώρους της Ηλείας, επισημαίνονται τα ακόλουθα: Στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, το οποίο υλοποιείται από το 2021, έχει προβλεφθεί η εγκατάσταση συστημάτων έγκαιρου εντοπισμού φωτιάς (ΣΕΕΦ) και προειδοποίησης σε είκοσι έναν (21) αρχαιολογικούς χώρους της ελληνικής επικράτειας, μεταξύ των οποίων και ο αρχαιολογικός χώρος της αρχαίας Ολυμπίας. Το έργο με τίτλο: «Προμήθεια Συστημάτων Πυρανίχνευσης και Πυρόσβεσης (ευαίσθητες περιοχές, αρχαιολογικοί χώροι κτλ.)», υλοποιείται από το ΥΚΚΠΠ, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας ΑΙΓΙΣ, με χρηματοδότηση από Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το εν λόγω σύστημα περιλαμβάνει οπτοηλεκτρονικό σύστημα πολλαπλών αισθητήρων εξωτερικού χώρου που παράγει ταυτόχρονα ορατές και θερμικές εικόνες και βίντεο, μετεωρολογικό σταθμό, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και την απαραίτητη υποδομή λειτουργίας και επικοινωνίας και για την μετάδοση των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Με την επεξεργασία αυτών των δεδομένων επιτυγχάνεται ο ακριβής εντοπισμός και η θέαση εστιών πυρκαγιάς αμέσως με την έναρξή τους και δίνεται σήμα για συναγερμό με ταυτόχρονο προσδιορισμό των συντεταγμένων της γεωγραφικής περιοχής.

Η εγκατάσταση του ανωτέρω συστήματος, που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του τρέχοντος έτους, θα συμβάλει στην αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών πυρκαγιάς, στην υποστήριξη των αρμόδιων Υπηρεσιών για την εποπτεία του άμεσου περιβάλλοντος της αρχαίας Ολυμπίας και στη διαμόρφωση καλύτερης επιχειρησιακής εικόνας κατά τη διάρκεια της απόκρισης, τόσο σε περίπτωση δασικών πυρκαγιών όσο και σε οποιοδήποτε γεγονός συμβεί στην περιοχή επιτήρησης (πλημμύρες, κλπ.).

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι, η προστασία και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Αρχαίας Ήλιδας αποτελεί σταθερή προτεραιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΔΑΑΜ
6. ΕΦΑ Ηλείας
7. ΕΔΕΠΟΛ